

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 Iž 053741 25 Iž
Sarajevo, 29.12.2025. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u apelacionom vijeću sastavljenom od sudija Staniše Gluhajića kao predsjednika vijeća, Zvezdane Antonović i Mirsade Džindo kao članova vijeća, odlučujući o žalbi političkog subjekta Savez nezavisnih socijaldemokrata-SNSD sa sjedištem u Banja Luci, ul. Kralja Petra II broj 15, koga zastupa predsjednik stranke Milorad Dodik, izjavljenoj protiv Odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj 05-1-07-1-1199/25 od 24.12.2025. godine o poništavanju izbora održanih dana 23.11.2025. godine, na 136 biračkih mjesta u 17 osnovnih izbornih jedinica, u nejavnoj sjednici, održanoj dana 29.12.2025. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba se odbija kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj 05-1-07-1-1199/25 od 24.12.2025. godine poništavaju se Prijevremeni izbori za predsjednika Republike Srpske, održani dana 23.11.2025. godine, u 16 izbornih jedinica na 135 biračkih mjesta, pojedinačno navedenih u stavu 1. tačke a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) k), l) m), n), o) i p), odluke.

Protiv navedene odluke politički subjekt SNSD-Savez nezavisnih socijaldemokrata, blagovremeno je podnio žalbu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede pravila postupka i povrede materijalnog prava. Ističe da se odluka zasniva na izvedenim dokazima za koje nijedna strana u postupku nije imala priliku da se izjasni i koji nisu jasno i nedvosmisleno navedeni u obrazloženju pobijane odluke, te da je Centralna izborna komisija BiH bila dužna da omogući svim stranama u postupku da iznose dokaze i da eventualno iste pobijaju u cilju utvrđivanja materijalne istine, kao i da je izostala ocjena dokaza u obrazloženju odluke. Nadalje navodi da je odluka zasnovana na preliminarnom pregledu potpisa na dokumentima „Izvod iz Centralnog biračkog spiska“ na 270 biračkih mjesta od 16.12.2025.godine vještaka kriminalističke struke, podoblast vještačenja novca dokumenata i rukopisa, u kojem je navedeno da je na 107 biračkih mjesta utvrđeno postojanje očiglednih krivotvorina, rijeđe očiglednih krivotvorina i prikriivenih krivotvorina, ali da se iz navedenog nije mogla utvrditi ličnost vještaka, da li se nalazi na spisku sudskih vještaka, koji je obim vještačenja, kao ni kojom radnjom ili

analizom je vještak utvrdio postojanje manipulacija i/ili krivotvorina na navedenim biračkim mjestima, te da strankama nije bilo omogućeno da se izjasne na ličnost vještaka, te da je moralo biti omogućeno i saslušanje samog vještaka u pogledu vještačenja od strane službenog lica i stranaka. Kao ključni dokaz korišten je preliminarni pregled vještaka, što je pravno neprihvatljivo jer isti nije dokaz u punom smislu, te se na osnovu istog ne može izreći najteža izborna sankcija. Navodi da je potpis na izvodu iz Centralnog biračkog spiska samo evidencija prisustva, a ne glas. Centralna izborna komisija BiH je tretirala pojedinačne nepravilnosti, administrativne greške, sumnje u potpise kao da se radi o organizovanoj, sistemskoj izbornoj prevari, bez dokaza o jedinstvenom planu, povezanosti radnji i odgovornim licima. Ista nije ni pokušala da izoluje sporne glasove, poništi samo dio glasanja, te da primjeni samo korektivne mjere. Navodi i da na biračkom mjestu 200C086 nedostatak izvoda iz Centralnog biračkog spiska jeste procesna greška, te da Centralna izborna komisija BiH nije utvrdila da su glasali neupisani birači, da broj listića ne odgovara broju birača, te da poništavanje glasanja bi sključivo zbog gubitka dokumenta predstavlja prekoračenje ovlaštenja. Nadalje ističe da je navod o evidentiranim primjedbama u Zapisniku o radu biračkih odbora i to na biračkim mjestima 011B040, 038B009B, 083B011, 083B033 i 105B003B je paušalan bez navođenja konkretnih radnji i lica koja su evidentirala eventualne nepravilnosti i iz istog nije moguće utvrditi da li je postupano po službenoj dužnosti, da li su lica koja su dostavila podneske, prigovore i prijave iste dostavila u skladu sa odredbama Izbornog zakona BiH, što ostavlja sumnju u proizvoljnost prilikom odlučivanja i utvrđivanja činjeničnog stanja od strane Centralne izborne komisije BiH. Ističe da je ponovno brojanje glasačkih listića izvršeno na 131 biračkom mjestu i da su nepravilnosti utvrđene samo na 6 biračkih mjesta, te da isto ne može biti razlog za poništenje izbora jer je prema utvrđenim rezultatima razlika od 9.577 glasova u korist Siniše Karana i isto ne može uticati na izborni rezultat. Odredba člana 2.10 ne dozvoljava apstraktno poništavanje izbora, već zahtjeva da se utvrdi da su nepravilnosti „uticale ili mogle uticati na raspodjelu mandata ili konačno pozicioniranje kandidata, te da se u konkretnoj odluci nigdje ne utvrđuje koliko je spornih glasova po pojedinom biračkom mjestu, kao što se ne upoređuje taj broj sa razlikom u ukupnom izbornom rezultatu i ne dokazuje da bi bez tih glasova ishod izbora bio drugačiji. Nadalje navodi da je ukupna razlika između kandidata iznosila 9.577 glasova, a da se u odluci navodi da je jednom kandidatu dodano 474 glasova, dok je drugom oduzeto 257 glasova, što u zbiru predstavlja 731 glas, te je pravna posljedica ovog računa da sa razlikom od 9.577 glasova ne postoji ni teorijska, a kamoli stvarna mogućnost da je sporni uticaj mogao promijeniti pobjednika, uticati na konačno pozicioniranje na listi, dovesti u pitanje izborni ishod u smislu člana 2.10 Izbornog zakona BiH. Kada je u pitanju 908 birača bez validnog dokumenta smatra sve i da su svi glasali za jednog kandidata zbirni uticaj bi bio 908 glasova, te isto ne bi uticalo na ishod izbora u smislu odredbe člana 2.10 Izbornog zakona BiH. Sporan je i navod da je razlog za donošenje ožalbene odluke to što je Centralna izborna komisija BiH provjerom identifikacionih dokumenata kod nadležnog organa utvrdila da je na 119 biračkih mjesta 908 birača glasalo bez validnog identifikacionog dokumenta, iz razloga što je na sjednici Centralne izborne komisije BiH održanoj 24.12.2025.godine iznesen podatak da je ovakva nepravilnost utvrđena na 270 biračkih mjesta pa je nejasno na osnovu kojeg kriterija se poništava samo 119 biračkih mjesta. Navodi i da predsjednici i zamjenici predsjednika biračkih

odbora lica koja su zadužena da spriječe ovakvu vrstu propusta imenovani od strane Centralne izborne komisije BiH i obučena za rad od strane istog organa, te da je zakonom propisana sankcija za iste, te da ukoliko su utvrđene ovakve nepravilnosti, Centralna izborna komisija BiH je bila dužna da na osnovu zakonskih ovlaštenja primjeni odredbe Izbornog zakona BiH na navedena lica i to na svim biračkim mjestima na kojima su ovakve nepravilnosti utvrđene, a ne da selektivno, bez jasnih kriterija poništi izbore samo na nekim biračkim mjestima. Nadalje, indikativno je da su izbori poništeni na onim biračkim mjestima gdje je kandidat podnosioca žalbe pobjedio sa ubjedljivom razlikom drugog kandidata, a da se pri tome ne daju razlozi zašto nisu poništeni izbori i na ostalim biračkim mjestima gdje je utvrđeno glasanje bez važećeg identifikaciog dokumenta i za koja je javnost ostala uskraćena za infomaciju o kojim biračkim mjestima se radi.

Centralna izborna komisija BiH (u daljem tekstu CIK BiH) je predložila da se žalba odbije kao neosnovana.

Žalba nije osnovana.

U postupku koji je prethodio donošenju pobijane odluke, CIK BiH je izvršila uvid u Izvode iz Centralnog biračkog spiska, uvid u ZARBO-Obrasce Z6, te cijenila zaprimljene podnesake, prigovore i prijave od strane birača i nevladinih organizacija, u kojima se ukazivalo na povrede pravila izbornog procesa i izbornih prava na biračkim mjestima u osnovnim izbornim jedinicama Doboj, Laktaši, Zvornik, Bileća, Gacko, Bratunac, Kalinovik, Berkovići, Srbac, Lopare, Istočna Ilidža, Han Pjesak, Ugljevik, Ribnik, Vlasenica, Modriča, Banja Luka, Jezero i Istočno Novo Sarajevo, a sve u cilju provjere postojanja nepravilnosti u izbornom procesu prilikom provedbe Prijevremenih izbora za predsjednika Republike Srpske, održanih 23.11.2025. godine. Nakon toga je CIK BiH Zaključkom broj: 05-1-07-5-1165/25 od 03.12.2025. godine, po službenoj dužnosti, pokrenula postupak zbog osnovane sumnje da su povrijeđena pravila izbornog procesa i izbornih prava na pojedinim biračkim mjestima u osnovnim izbornim jedinicama Doboj, Laktaši, Zvornik, Bileća, Gacko, Bratunac, Kalinovik, Berkovići, Srbac, Lopare, Istočna Ilidža, Han Pjesak, Ugljevik, Ribnik, Vlasenica, Modriča, Banja Luka, Jezero i Istočno Novo Sarajevo, na dan održavanja Prijevremenih izbora za predsjednika Republike Srpske koji su održani dana 23.11.2025. godine. Dakle, po službenoj dužnosti je: a) izvršila skeniranje Zapisnika o radu biračkih odbora radi uvida u sve upisane aktivnosti na biračkom mjestu (u skladu sa članom 5.7), te uvid u primjedbe posmatrača, b) izvršila skeniranje Izvoda iz Centralnog biračkog spiska i tražila od Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA) dostavu kopija potpisa sa ličnih dokumenata svih birača upisanih u Centralni birački spisak, između ostalih i za biračka mjesta iz stava 1. izreke pobijane odluke, kako bi svojeručne potpise mogli uporediti sa potpisima iz Izvoda iz Centralnog biračkog spiska sa redovnih biračkih mjesta i c) angažovala vještaka za grafološko vještačenje izvoda iz Centralnog biračkog spiska sa biračkih mjesta radi izvođenja grafološkog vještačenja potpisa koji mogu poslužiti kao dokaz u postupku utvrđivanja vjerodostojnosti potpisa na Izvodima iz Centralnog biračkog spiska. Zadatak vještaka je bio da na osnovu svojih stručnih znanja i vještina izvrši vještačenje dostavljenih potpisa u izvodima iz Centralnog biračkog spiska, uporedbom istih sa elektronskim potpisima u bazi IDDEEA na biračkim mjestima iz razloga što je vizuelnim uvidom u izvode iz Centralnog biračkog spiska utvrđeno da ima potpisa koji izazivaju sumnju da se neke osobe nisu svojeručno potpisale na Izvodima iz Centralnog biračkog spiska, a potpis na Izvodu mora odgovarati potpisu sa ličnog dokumenta.

Cijeneći provedeni postupak, apelaciono vijeće zaključuje da je pobijana odluka donesena nakon potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja i pravilne primjene materijalnog prava, jer je utvrđeno da se postupak glasanja na 135 biračkih mjesta u 16 izbornih jedinica nije odvijao u skladu sa odredbama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i Pravilnika o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini i da utvrđene nepravilnosti mogu uticati na raspodjelu mandata ili na konačno pozicioniranje kandidata na kandidatskoj listi ili koje na drugi način mogu uticati na rezultate izbora.

Stoga i nisu osnovani žalbeni navodi da se ožalbena odluka zasniva na pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju koje se utvrđivano na osnovu izvedenih dokaza za koje nijedna strana u postupku nije imala priliku da se izjasni i koji nisu jasno i nedvosmisleno navedeni u obrazloženju pobijane odluke, te da je CIK BiH bila dužna da omogući svim stranama u postupku da iznose dokaze i da eventualno iste pobijaju u cilju utvrđivanja materijalne istine.

U predmetnom slučaju se radi o postupku koji je CIK BiH provela po službenoj dužnosti zbog osnovane sumnje da su povrijeđena pravila izbornog procesa i izbornih prava na pojedinim biračkim mjestima u osnovnim izbornim jedinicama Doboje, Laktaši, Zvornik, Bileća, Gacko, Bratunac, Kalinovik, Berkovići, Srbac, Lopare, Istočna Ilidža, Han Pjesak, Ugljevik, Ribnik, Vlasenica, Modriča, Banja Luka, Jezero i Istočno Novo Sarajevo, na dan 23.11.2025. godine, dan održavanja Prijevremenih izbora za predsjednika Republike Srpske. Iz navedenog proizlazi da navedenim zaključkom nije pokrenut postupak protiv podnosioca žalbe ili bilo kojeg drugog političkog subjekta iz kojih razloga isti nije dostavljan pojedinačno ovjerenim političkim subjektima Naime, dostavljanje navedenog zaključka nekom od političkih subjekata, moglo bi se pogrešno protumačiti kao prejudiciranje odgovornosti tog političkog subjekta za utvrđene nepravilnosti na biračkim mjestima na kojim je CIK BiH poništila izbore. Podnositelj žalbe, kao i zainteresovane strane i cjelokupna javnost su bili informisani o postupku koji vodi CIK BiH, te ukoliko su imali neka saznanja, ista su mogli dostaviti CIK BiH. Ovakav stav je potvrđen ranije od strane Suda BiH rješenjem broj: SI 3 Iž 039623 21 Iž od 26.01.2021.godine.

Dakle, kako žalitelj nije bio stranka u postupku koji je, po službenoj dužnosti, vodila CIK BiH, a koji je prethodio donošenju ožalbene odluke, to CIK BiH nije bila u obavezi dostavljati činjenice i dokaze na izjašnjenje podnosiocu žalbe.

Nisu osnovani ni navodi žalitelja „da je odluka zasnovana na preliminarnom pregledu potpisa na dokumentima „Izvod iz Centralnog biračkog spiska“ na 270 biračkih mjesta od 16.12.2025.godine vještaka kriminalističke struke, podoblast vještačenja novca dokumenata i rukopisa, u kojem je navedeno da je na 107 biračkih mjesta utvrđeno postojanje očiglednih krivotvorina, rijeđe očiglednih krivotvorina i prikrivenih krivotvorina, ali da se iz navedenog nije mogla utvrditi ličnost vještaka, da li se nalazi na spisku sudskih vještaka, koji je obim vještačenja, kao ni kojom radnjom ili analizom je vještak utvrdio postojanje manipulacija i/ili krivotvorina na navedenim biračkim mjestima, te da strankama nije bilo omogućeno da se izjasne na ličnost vještaka, te da je moralo biti omogućeno i saslušanje samog vještaka u pogledu vještačenja od strane službenog lica i stranaka.“ Naime, u upravnom postupku koji je prethodio donošenju ožalbene odluke CIK BiH je između ostalog angažovala vještaka za grafološko vještačenje Izvoda iz Centralnog biračkog spiska sa biračkih mjesta radi izvođenja grafološkog vještačenja potpisa koji mogu poslužiti kao dokaz u postupku utvrđivanja vjerodostojnosti potpisa na Izvodima iz Centralnog biračkog spiska, da na osnovu svojih stručnih znanja i vještina izvrši vještačenje dostavljenih potpisa u Izvodima iz Centralnog biračkog spiska, uporedbom

istih sa elektronskim potpisima u bazi IDDEEA na biračkim mjestima iz razloga što je vizuelnim uvidom u Izvode iz Centralnog biračkog spiska utvrđeno da ima potpisa koji izazivaju sumnju da se neke osobe nisu svojeručno potpisale na Izvodima iz Centralnog biračkog spiska, a potpis na Izvodu mora odgovarati potpisu sa ličnog dokumenta.

Odredbom člana 176 stav 1. Zakona o upravnom postupku propisano je da radi izvođenja dokaza vještačenjem, službena osoba koja vodi postupak određuje, po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke, jednog vještaka, a kad ocijeni da je vještačenje složeno, može odrediti dva ili više vještaka, dok je stavom 3. istog člana propisano da će se stranka, po pravilu, prethodno saslušati o ličnosti vještaka. U predmetnom slučaju naredbu i dopunu naredbe za angažovanje vještaka je izdao predsjednik Centralne izborne komisije BiH kao službena osoba koja vodi postupak, jer se postupak vodio po službenoj dužnosti, te žalitelj nije bio stranka u postupku, i na istog se nije ni mogla primjeniti citirana odredba, a i da jeste stranka u postupku, navedena zakonska odredba ne propisuje obavezu saslušanja stranke o ličnosti vještaka.

Neosnovane su tvrdnje žalitelja „da je kao ključni dokaz korišten preliminarni pregled vještaka, što je pravno neprihvatljivo jer preliminarni pregled nije dokaz u punom smislu, te se na osnovu istog ne može izreći najteža izborna sankcija“. Ovo iz razloga što je Preliminarnim pregledom potpisa na dokumentima, „Izvod iz Centralnog biračkog spiska“ na 270 biračkih mjesta od 16.12.2025.godine vještaka kriminalističke struke, podoblast vještačenja novca dokumenata i rukopisa, nesporno je ukazano da su na biračkim mjestima iz stava 1. dispozitiva ožalbene Odluke učinjene nepravilnosti koje mogu uticati na pravilno utvrđivanje izbornih rezultata. Vještak kriminalističke struke, podoblast vještačenje novca, dokumenata i rukopisa, je dostavio Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine preliminarni pregled u kojem je naveo da je utvrđena manipulacija i/ili krivotvorenje potpisa u izvodima iz Centralnog biračkog spiska kako slijedi:

- a) očigledne krivotvorine (gdje laik na uzorku može prepoznati obrazac krivotvorenja ujednačenim potezima ili grafičkim prikazima) na biračkim mjestima 011B001, 011B006, 011B009A, 011B010, 038B009A, 038B070, 038B077, 038B078, 083B021A, 083B021C, 083B021D, 083B030A, 083B033 i 083B048,
- b) rjeđe očigledne krivotvorine (ponegdje su iskazani dva ili više potpisa istog lica ujednačeno) na biračkim mjestima 011B004, 011B005A, 011B012, 011B015, 011B016, 011B018, 011B019, 011B020, 011B022A, 011B022B, 011B025, 011B039B, 011B040, 011B042, 038B009B, 038B013, 038B014A, 038B021, 038B025B, 038B027, 038B030, 038B031, 038B044, 038B052, 038B056, 038B059B, 038B068, 038B076, 038B079, 038B085, 056B003, 083B001, 083B010, 083B014, 083B018, 083B019, 083B020, 083B021B, 083B024, 083B026A, 083B027A, 083B029A, 083B030B, 083B032, 083B038, 083B039A, 083B041, 083B042A, 083B043, 083B044, 083B050, 083B055, 083B057, 104B005 i 180B011 i
- c) prikrivene krivotvorine (samostalne krivotvorine koje se utvrđuju samo kompariranjem sa uzorkom) na biračkim mjestima 011B002, 011B008, 011B009B, 011B011, 011B014A, 011B032, 038B003B, 038B006, 038B007A, 038B024, 038B055, 038B066, 038B071, 038B080, 038B081A, 038B081B, 083B005, 083B007, 083B008, 083B009, 083B011, 083B015, 083B026B, 083B026C, 083B027B, 083B028, 083B029B, 083B034, 083B035A, 083B037, 083B045, 083B046, 083B051, 083B056, 083B058, 083B064, 083B072 i 164B017.

Prikazani primjeri u Preliminarnom pregledu vještaka od 13.12.2025.godine su bili osnov iz kojih svaki laik može utvrditi da ti potpisi nisu validni.

Naime, i u dosadašnjem radu i praksi CIK BiH, po informacijama o sumnji da potpisi na izvodima iz Centralnog biračkog spiska nisu potpisi birača čije je ime na navedenom izvodu, što je mogućnost glasanja jednog lica umjesto drugog birača, nakon pregleda izvoda iz Centralnog biračkog spiska i konstatacije da su pojedini potpisi toliko slični i identični u rukopisu, CIK BiH je ocijenila da jedini način da bi se bilo kakve sumnje otklonile i utvrdilo pravilno činjenično stanje u ovom postupku da se izvrši vještačenje dokumenata i potpisa odnosno potpisa u Izvodu iz Centralnog biračkog spiska za biračka mjesta i angažuje vještak sa Liste stalnih sudskih vještaka iz oblasti kriminalističke struke. Dakle, u konkretnom slučaju je primjenjena metodologija za izradu preliminarnog nalaza koja je vjerno prikazala utvrđene elemente u smislu ukazivanja da li su pojedini potpisi vjerodostojni ili krivotvoreni.

Navodi žalitelja „da je potpis na izvodu iz Centralnog biračkog spiska samo evidencija prisustva, a ne glas" su paušalni iz razloga što Izvod iz Centralnog biračkog spiska se ne može svesti na puku evidenciju o prisustvu, nego ovaj dokument ima značajnu ulogu u spriječavanju zloupotreba u izbornom procesu, a što je vidljivo i iz ove pravne stvari. Naime, odredbom člana 5.13 stav 3. Izbornog zakona BiH propisano je da član biračkog odbora ima odgovornost i dužnost upozoriti svakog birača da njegov potpis na izvodu iz Centralnog biračkog spiska mora odgovarati potpisu na identifikacionom dokumentu koji predočava članu biračkog odbora radi identifikacije iz stava 1. ovog člana. Ovakvom odredbom spriječava se zloupotreba-glasanje u ime drugog lica, te navedeni izvod postaje dokaz u postupku, kao što je to u konkretnom slučaju. Dakle, iako nije glas, kako to podnositelj žalbe ističe, broj potpisa u Izvodu iz Centralnog biračkog spiska mora odgovarati broju glasačkih listića u glasačkoj kutiji.

Netačni su navodi podnositelja žalbe „da Centralna izborna komisija BiH tretira pojedinačne nepravilnosti, administrativne greške, sumnje u potpise, kao da se radi o organizovanoj, sistemskoj izbornoj prevari, bez dokaza o jedinstvenom planu, povezanosti radnji i odgovornim licima" jer je u ožalbenoj odluci jasno navedeno zbog kojih nepravilnosti se poništavaju izbori na pojedinim biračkim mjestima. Da je Centralna izborna komisija BiH cijenila utvrđene nepravilnosti na način na koji to navodi podnositelj žalbe, izbori bi bili poništeni za cijelu izbornu jedinicu, a ne samo za biračka mjesta na kojima su iste tačno utvrđene.

Nejasan je navod podnositelja žalbe „da Centralna izborna komisija BiH nije ni pokušala da izoluje sporne glasove, poništi samo dio glasanja, te da primjeni samo korektivne mjere" iz razloga jer ne postoji način da se iz glasačke kutije, odnosno vreće sa glasačkim materijalom izoluju samo sporni glasački listići jer je nemoguće utvrditi za koga je glasala osoba za čije je potpis utvrđeno da je krivotvoren, odnosno osoba koja je glasala nevažećim glasačkim listićem. Iz navedenog proizlazi da ne postoji korektivna mjera koja je mogla biti primjenjena samo na dio glasačkog materijala, a kojom bi utvrđene nepravilnosti bile otklonjene.

Nisu osnovani žalbeni navodi „da na biračkom mjestu 200C086 Brčko distrikt

nedostatak Izvoda iz Centralnog biračkog spiska jeste procesna greška, te da Centralna izborna komisija BiH nije utvrdila da su glasali neupisani birači, da broj listića ne odgovara broju birača, te da poništavanje glasanja isključivo zbog gubitka dokumenta predstavlja prekoračenje ovlaštenja", iz razloga što nakon završetka procesa brojanja na redovnim biračkim mjestima, shodno članu 5.22 Izbornog zakona BiH, Glavni centar za brojanje, pored ostalog vrši prijem i kontrolu biračkog materijala birača koji glasaju putem pošte, sa biračkih mjesta za glasanje u odsustvu, nepotvrđenih glasačkih listića, mobilnih timova i diplomatsko-konzularnih predstavništava, te vrši verifikaciju prava glasa navedenih kategorija birača, brojanje i unos tih glasova, kao i ponovno brojanje po naredbi Centralne izborne komisije BiH.

Članom 32 Pravilnika o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 31/24 i 43/24), propisan je način pakiranja za biračka mjesta Republike Srpske i u stavu 7. je propisano da se u providne manje zaštitne vreće pakira ZARBO original u koricama i koverta sa izvodom iz konačnog Centralnog biračkog spiska za redovne birače i folija sa PDL obrascima, a članom 5.26 Izbornog zakona BiH postupak dostavljanja glasačkog materijala od strane biračkog odbora nadležnoj općinskoj izbornoj komisiji.

Iz stanja spisa jasno proizlazi da je postupajući u skladu sa Zakonom, Glavni centar za brojanje uz postavljeni video nadzor, utvrdio da u dostavljenoj providnoj manjoj zaštitnoj vreći za biračko mjesto 200C086 Brčko distrikt dostavljenoj od strane IK Brčko distrikt nedostaje koverta sa Izvodom iz Centralnog biračkog spiska za navedeno biračko mjesto. Kako bi se izborni materijal kompletirao, bilo je potrebno otvoriti i ostale vreće sa glasačkim materijalom i pokušati pronaći nedostajući Izvod iz Centralnog biračkog spiska, kako bi se utvrdilo odnosno provjerilo da nedostajući izvod eventualno nije greškom ubačen u drugu vreću sa izbornim materijalom. Stoga je CIK BiH u smislu člana 2.9 stav 1. tačka 1) i 11) i člana 6.7 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i donijela Naredbu o otvaranju vreća sa glasačkim listićima između ostalog i za biračko mjesto 200C086 Brčko distrikt. Međutim, ni nakon otvaranja ostalih vreća sa glasačkim materijalom, Izvod iz Centralnog biračkog spiska za predmetno biračko mjesto nije pronađen. Iz tog razloga je i bila upitna vjerodostojnost rezultata glasanja na predmetnom biračkom mjestu, jer su se isti mogli utvrditi jedino na osnovu uvida u Izvod iz Centralnog biračkog spiska, pa je pravilan zaključak CIK BiH da se ponište izbori na biračkom mjestu 200C086 Brčko distrikt. Naime, CIK BiH nije mogla utvrditi koliko birača je na biračkom mjestu 200C086 izašlo na izbore jer Izvod iz Centralnog biračkog spiska za navedeno biračko mjesto nije pronađen iz kojih razloga nije ni mogla utvrditi rezultate izbora.

Neosnovanost navoda „da je navod o evidentiranim primjedbama u Zapisniku o radu biračkih odbora i to na biračkim mjestima 011B040, 038B009B, 083B011, 083B033 i 105B003B paušalan bez navođenja konkretnih radnji i lica koja su evidentirala eventualne nepravilnosti i iz istog nije moguće utvrditi da li je postupano po službenoj dužnosti, da li su lica koja su dostavila podneske, prigovore i prijave iste dostavila u skladu sa odredbama Izbornog zakona BiH, što ostavlja sumnju u proizvoljnost prilikom odlučivanja i utvrđivanja činjeničnog stanja od strane Centralne izborne komisije BiH" proizlazi iz činjenice da je u obrazloženju ožalbene odluke jasno navedeno da je CIK BiH po podnescima, prigovorima i prijavama zaprimljenim

od strane birača i nevladinih organizacija, te analizom Zapisnika o radu biračkih odbora konstatovala da su evidentirane primjedbe u Zapisnike o radu biračkih odbora (ZARBO) o nepravilnostima na redovnim biračkim mjestima(npr: birač već bio potpisan, a nije glasao, kao i njegova dva člana porodice (011 B040), birački odbor samo saopćio broj glasova, a posmatrači nisu bili u mogućnosti provjeriti tačnost navoda (038B009B), prije otvaranja biračkog mjesta prebrojano samo 200 glasačkih listića dok je za ostatak samo upisan broj sa kutija (083B011), navodno je ubačeno preko 60 glasačkih listića mimo stvarnog broja glasača koji su izašli na glasanje (083B033) i u toku glasanja pronađeni u glasačkoj kabini nepopunjeni glasački listići (105B003B).

Suprotno navodima žalitelja, u obrazloženju pobijane odluke je sadržaj razmatranih primjedbi jasno naveden. Obzirom da je konkretni postupak vođen po službenoj dužnosti, to su razmatrane sve primjedbe koje su pristigle, bez obzira na način na koji su dostavljene, a to ne ugrožava prava podnosioca žalbe na bilo koji način i za rješavanje u ovoj pravnoj stvari nije od značaja sam način dostavljanja primjedbi. Žalitelj kao ovjerena politička stranka, je bio u mogućnosti da ima članove biračkog odbora kao i posmatrače na svim biračkim mjestima, te je trebao biti upoznat sa sadržajem primjedbi navedenih u Zapisnicima o radu biračkog odbora.

Neosnovani su navodi podnosioca žalbe „da je ponovno brojanje glasačkih listića izvršeno na 131 biračkom mjestu i da su nepravilnosti utvrđene samo na 6 biračkih mjesta, te da isto ne može biti razlog za poništenje izbora jer je prema utvrđenim rezultatima razlika od 9.577 glasova u korist Siniše Karana i isto ne može uticati na izborni rezultat“. Ovo iz razloga što je nakon ponovnog brojanja po naredbama CIK BiH, te analizom rezultata sa redovnih biračkih mjesta i nakon ponovnog brojanja u Glavnom centru za brojanje, utvrđeno je da je na biračkim mjestima iz stava 1. dispozitiva ožalbene Odluke, kandidatu za predsjednika Republike Srpske Siniši Karanu dodano ukupno 474 glasa, dok je kandidatu za predsjednika Republike Srpske Branku Blanuši oduzeto ukupno 257 glasova.

Da se radi o očiglednim manipulacijama sa izbornim rezultatima govori i činjenica da je na pojedinim biračkim mjestima npr. jednom od kandidata dodano 34 glasa, dok je drugom kandidatu oduzeto 34 glasa (01 1B006), jednom od kandidata dodano 28 glasova, dok je drugom kandidatu oduzeto 27 glasova (01 1B022A), jednom od kandidata dodano 60 glasova, dok je drugom kandidatu oduzeto 60 glasova (038B013), jednom od kandidata dodano 49 glasova, dok je drugom kandidatu oduzeto 44 glasa (038B012), jednom od kandidata dodano 23 glasa, dok je drugom kandidatu oduzeto 22 glasa (083B021D) jednom od kandidata dodano 45 glasova (083B064). Dakle, u ožalbenoj odluci je istaknuto 6 biračkih mjesta na kojima su nakon ponovnog brojanja glasačkih listića utvrđene najveće nepravilnosti, odnosno najveće razlike između broja glasova koje je utvrdio birački odbor na biračkom mjestu i glasova utvrđenih ponovnim brojanjem u Glavnom centru za brojanje.

Pogrešno je tumačenje žalitelja „da odredba člana 2.10 Izbornog zakona BiH ne dozvoljava apstraktno poništavanje izbora, već zahtjeva da se utvrdi da su nepravilnosti uticale ili mogle uticati na raspodjelu mandata ili konačno pozicioniranje kandidata, da se u konkretnoj odluci nigdje ne utvrđuje koliko je spornih glasova po

pojedinom biračkom mjestu, ne upoređuje se taj broj sa razlikom u ukupnom izbornom rezultatu i ne dokazuje da bi bez tih glasova ishod izbora bio drugačiji, kao i da je ukupna razlika između kandidata iznosila 9.577 glasova, a da se u odluci navodi da je jednom kandidatu dodano 474 glasova, dok je drugom oduzeto 257 glasova što u zbiru predstavlja 731 glas, te je pravna posljedica ovog računa da sa razlikom od 9.577 glasova ne postoji ni teorijska a kamoli stvarna mogućnost da je sporni uticaj mogao promijeniti pobjednika, uticati na konačno pozicioniranje na listi, dovesti u pitanje izborni ishod u smislu člana 2.10 Izbornog zakona BiH".

Naime, žalitelj posmatra svako biračko mjesto i svaku nepravilnost pojedinačno i na osnovu toga izvodi zaključak da se na iste ne može primijeniti odredba člana 2.10 Izbornog zakona BiH, a pri tome ne uzima zbir svih utvrđenih nepravilnosti i njihov uticaj na rezultat izbora. CIK BiH je ožalbenu odluku donijela pravilnom ocjenom dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, te je utvrdila da kandidat za predsjednika Republike Srpske Siniša Karan prema utvrđenim rezultatima, objavljenim na internet stranici Centralne izborne komisije BiH, ima ukupno 222.182 glasova, dok kandidat Branko Blanuša ima 212.605 glasova. Poništavanjem rezultata glasanja na biračkim mjestima na kojim je Centralna izborna komisija BiH utvrdila naprijed navedene nepravilnosti kandidat Siniša Karan ima 195.282 glasova, dok kandidat Branko Blanuša ima 201.681 glsova. Iz navedenog jasno proizlazi da poništavanje rezultata glasanja na biračkim mjestima na kojim su utvrđene nepravilnosti ima uticaja na rezultat izbora.

U vezi navoda da „kada je u pitanju 908 birača bez validnog dokumenta i da su svi glasali za jednog kandidata zbirni uticaj bi bio 908 glasova, te isto ne bi uticalo na ishod izbora u smislu odredbe člana 2.10 Izbornog zakona BiH i da je sporan navod da je razlog za donošenje ožalbene odluke to što je Centralna izborna komisija BiH provjerom identifikacionih dokumenata kod nadležnog organa utvrdila da je na 119 biračkih mjesta 908 birača glasalo bez validnog identifikacionog dokumenta, iz razloga što je na sjednici Centralne izborne komisije BiH održanoj 24.12.2025.godine iznesen podatak da je ovakva nepravilnost utvrđena na 270 biračkih mjesta pa je nejasno na osnovu kojeg kriterija se poništava samo 119 biračkih mjesta", CIK BiH je pravilno ukazala da je kao kriteriji koji je primijenila prilikom donošenja ožalbene odluke, a vezano za biračka mjesta na kojim je utvrđeno glasanje nevažećim identifikacionim dokumentima poništila izbore na onim biračkim mjestima na kojim je 6 ili više osoba glasalo nevažećim ličnim dokumentima, jer se prema tumačenju Centralne izborne komsiije BiH sve ispod navedenog broja moglo smatrati greškom člana biračkog odbora, a ne zloupotrebom ovog prava.

U ožalbenoj odluci CIK BiH je navela ukupan broj birača koji su glasali nevažećim identifikacionim dokumentima na biračkim mjestima na kojima su poništeni rezultati glasanja. Dakle, ožalbena odluka je donesena na osnovu utvrđenih nepravilnosti koje se odnose na krivotvorenje potpisa utvrđeno od strane vještaka, kao i nepravilnosti koje se odnose na glasanje nevažećim identifikacionim dokumentima. Na određenim biračkim mjestima su utvrđene obje navedene nepravilnosti.

Navodi „da je indikativno da su izbori poništeni na onim biračkim mjestima

gdje je kandidat podnosioca žalbe pobjedio sa uhjedljivom razlikom drugog kandidata, a da se pri tome ne daju razlozi zašto nisu poništeni izbori i na ostalim biračkim mjestima gdje je utvrđeno glasanje bez važećeg identifikaciog dokumenta i za koja je javnost ostala uskraćena za informaciju o kojim biračkim mjestima se radi" su paušalni iz razloga što su u obrazloženju ožalbene odluke navedeni jasni razlozi koji opravdavaju donošenje ist, a koje apelaciono vijeće u cjelosti prihvata.

Žalbeni navodi kojima se ukazuje na činjenicu da su predsjednici i zamjenici predsjednika biračkih odbora lica koja su zadužena da spriječe ovakvu vrstu propusta imenovani od strane Centralne izborne komisije BiH i obučena za rad od strane istog organa, te da je zakonom propisana sankcija za iste, te da ukoliko su utvrđene ovakve nepravilnosti, Centralna izborna komisija BiH je bila dužna da na osnovu zakonskih ovlaštenja primjeni odredbe Izbornog zakona BiH na navedena lica i to na svim biračkim mjestima na kojima su ovakve nepravilnosti utvrđene, a ne da selektivno, bez jasnih kriterija poništi izbore samo na nekim biračkim mjestima" nisu osnovani. Nesosnovanost proizlazi iz činjenice da podnositelj žalbe prejudicira postupanje Centralne izborne komisije BiH u ovoj pravnoj stvari. Naime, postupak utvrđivanja odgovornosti izborne administracije je postupak koji se vodi odvojeno od konkretnog postupka, a na osnovu utvrđenih nepravilnosti. Dakle u konkretnom slučaju radi se o dva odvojena postupka, te će CIK BiH postupke protiv izborne administracije voditi nakon provedenih izbora za predsjednika Republike Srpske.

Naprijed navedene nepravilnosti koje su utvrđene na 136 biračkih mjesta u 17 osnovnih izbornih jedinica utiču na rezultate izbora na način da rezultati izbora ne odražavaju stvarnu volju birača koji su glasali na tim mjestima, te su isti proizvod brojnih zabilježenih nepravilnosti u navedenim izbornim jedinicama. Iz tog razloga je bilo i opravdano da se ponište Naime, citirana odredba Izbornog zakona BiH ne govori o dodjeli mandata kako to pogrešno tumači podnositelj žalbe, a utvrđena činjenica je da rezultati izbora ne odražavaju volju birača.

Iz navedenih razloga apelaciono vijeće nalazi da je pobijana odluka Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine pravilna i zakonita, a žalba neosnovana, pa je istu primjenom odredbe člana 81. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10) valjalo odbiti.

**Predsjednik vijeća
Sudija
Staniša Gluhajić**